

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์
เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุดรธานีเขต 1

Administrative Skills in the 21st Century and Effectiveness in School
Administration at the Nakhon Mak Khaeng School Network Center
under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1

พรพิชชา อัจนุกการสมรัก

นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยทองสุข

E-mail: pronpitcha22@gmail.com

ในตะวัน กำหอม

อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยทองสุข

E-mail: ntawan@hotmail.com

Pornpitcha Ajnukarnsomruk

Student, Master of Education Educational Administration,

Thongsuk College

Naitawan Kumhom

Lecturer, Master of Education Program, Thongsuk College

รับเข้า: 20 กันยายน 2565 แก้ไข: 11 ตุลาคม 2565 ตอบรับ: 13 ตุลาคม 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง จำนวน 147 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยอันดับที่ 1 คือ ทักษะด้านการบริหารและการปรับตัว รองลงมา คือ ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ และ

อันดับสุดท้ายคือทักษะด้านความรู้และความรับผิดชอบ 2) ประสิทธิภาพในการบริหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยอันดับที่ 1 คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และอันดับสุดท้ายคือด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพในการบริหาร เรียงตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อันดับที่ 1 คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ($r=0.55$) เท่ากับ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($r=0.55$) เท่ากับด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษา ($r=0.55$) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($r=0.54$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ประสิทธิภาพ การบริหาร

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the level of administrative skills in the 21st century 2) the level of effectiveness in school administration 3) the relationship between administrative skills in the 21st century and the effectiveness in school administration of the Nakhon Mak Khaeng School Network Center under the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1. The sample were 147 personnel from the Nakhon Mak Khaeng School Network Center. The instrument used was a questionnaire. Data were analyzed using percentages, mean, and standard deviations and find the relationship using Pearson's product moment correlation coefficient.

The results showed that: 1) Overall, management skills in the 21st century were at a high level. Considering each aspect, it was found that number 1 was management and adaptation skills, followed by communication and cooperation skills and the last ranking is knowledge skills and responsibility. 2) Overall, management effectiveness was at a high level. Considering each item, it was found that number 1 was the ability to solve problems within the educational institution, followed by the ability

to develop students to have higher academic achievement, ability to develop students to have positive attitudes, and the last ranking was the ability to change and develop educational institutions. 3) Relationship of administrative skills in the 21st century with effectiveness in school administration of the Nakhon Mak Khaeng School Network Center Under the jurisdiction of the Udon Thani Primary Educational Service Area Office 1, overall, there was a positive relationship at the moderate level, with statistical significance at the .01 level. And when considering each aspect, it was found that. Management skills in the 21st century were positively correlated with management effectiveness, sorted by correlation coefficient. The first place was the ability to develop students to have higher academic achievement ($r=0.55$). Equal to the ability to develop students to have a positive attitude ($r=0.55$) It was equal to the ability to modify and develop educational institutions ($r=0.55$), followed by the ability to solve problems within the educational institutions ($r=0.54$), respectively.

Keywords: administrative skills in 21st century, effectiveness, administration

บทนำ

โลกปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อ เชื่อมโยง ข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกันกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้น ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ผู้บริหารจึงต้องมีความตื่นตัวและมี การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนที่มีทักษะสำหรับการ ดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้มีความรู้ความสามารถและ ทักษะที่จำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตลอดจน การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้รวมทั้งเป็นยุคแห่งการ แข่งขันทางสังคมค่อนข้างสูงในปัจจุบันส่งผลต่อการปรับตัวให้ทันและเท่าทันกับความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นในบริบททางสังคมในทุกมิติรอบด้าน ดังนั้นการเสริมสร้างองค์ความรู้ทักษะเฉพาะทางความ เชี่ยวชาญเฉพาะด้านและสมรรถนะของการรู้เท่าทัน จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ต้องเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนใน การเรียนรู้ยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นี้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรับเปลี่ยนทาง สังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ที่ได้เกิดวิวัฒนาการความก้าวหน้าใน ทุก ๆ มิติเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรงส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ดังนั้นการกำหนด

ยุทธศาสตร์และการสร้างความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งที่ท้าทายศักยภาพและความสามารถของมนุษย์ที่จะสร้างนวัตกรรมทางการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 เพราะผู้บริหารเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์กรไปในทิศทางที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นบุคคลที่มีทักษะผู้นำที่เอื้อต่อการบริหารงาน มีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ มีวิสัยทัศน์และต้องมีความสามารถในการกำหนดกลยุทธ์ อันจะทำให้ทักษะผู้นำในการบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จได้ คือมีทักษะด้านการบริหารและการปรับตัว มีทักษะด้านการสื่อสาร และความร่วมมือ มีทักษะด้านความรู้ ความรับผิดชอบ มีทักษะด้านการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยี และมีทักษะด้านการสร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์นวัตกรรม เพื่อให้การปฏิบัติงานของตนเพื่อบรรลุเป้าหมาย ในการบริหารหรือแนวคิดใหม่ ๆ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้ใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์ทั้งหลายมาดำเนินการบริหารงานในโรงเรียน ให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนเนื่องจาก ได้ชี้ให้เห็นว่า การที่โรงเรียนจะมีประสิทธิผลเพียงใด พิจารณาได้จาก 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี 4) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ดังนั้นประสิทธิผลของการบริหารงานของโรงเรียนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึงและนำมาเป็นประเด็นในการพิจารณาประกอบรายละเอียดเพื่อประเมินตนเอง วางแผนพัฒนาโรงเรียนและประเมินประสิทธิผลของการบริหารงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง (ฐิตา วิหครัตน์, 2558: 56)

จากการประเมินผลการทดสอบระดับชาติของโรงเรียนในเครือข่ายนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 ในปีการศึกษา 2563 พบว่า มีปัญหาด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 50.00 ทุกวิชา ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 45.42 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 29.21 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 32.68 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ย 28.87 คะแนน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า วิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย 49.56 คะแนน วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 21.79 คะแนน วิชาวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 27.84 คะแนน วิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ย 28.19 คะแนน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 1, 2564: 25)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนจะได้ใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์ทั้งหลายมาดำเนินการบริหารงานในโรงเรียนให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษา การบริหารงานวิชาการจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนเนื่องจาก ได้ชี้ให้เห็นว่า การที่โรงเรียนจะมีประสิทธิผลเพียงใด พิจารณาได้จาก 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี 4) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ดังนั้นประสิทธิผลของการบริหารงานของโรงเรียนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญที่ผู้บริหารต้องคำนึงถึงและนำมาเป็นประเด็นในการพิจารณาประกอบรายละเอียดเพื่อประเมินตนเอง วางแผนพัฒนาโรงเรียนและประเมินประสิทธิผลของการบริหารงานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง (ฐิตา วิหครัตน์, 2558: 56)

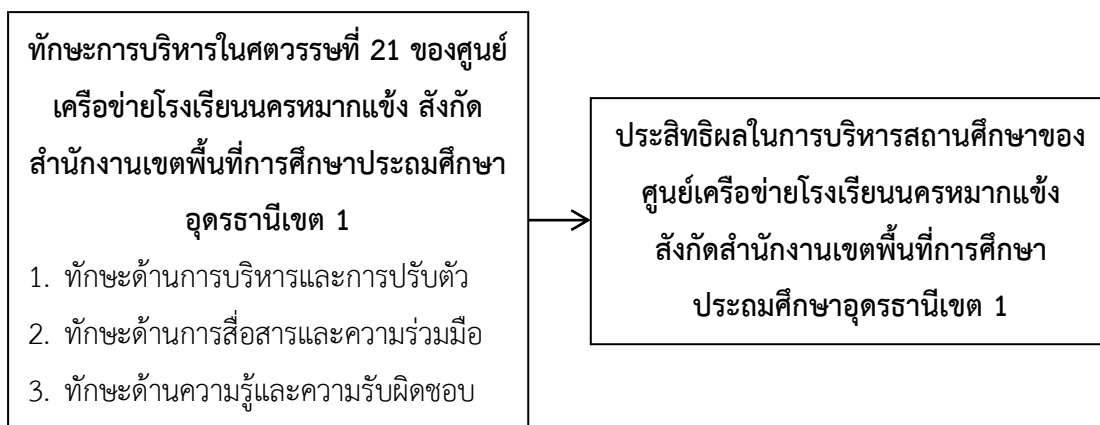
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1

สมมติฐานการวิจัย

ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 เป็นไปในทางบวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนบ้านเดื่อวิทยา 7 คน โรงเรียนบ้านหนองเหล็ก 8 คน โรงเรียนบ้านหนองตุ 15 คน โรงเรียนบ้านม่วงสว่างสามัคคี 20 คน โรงเรียนบ้านหมากแข้ง 155 คน โรงเรียนบ้านดอนอุดม (เนยอุปถัมภ์) 7 คน และโรงเรียนบ้านหนองบัว 22 คน รวมจำนวน 234 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 จำนวน 234 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 1 ปี พ.ศ.2564, 2565: 12)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนบ้านเดื่อวิทยา 7 คน โรงเรียนบ้านหนองเหล็ก 5 คน โรงเรียนบ้านหนองตุ 9 คน โรงเรียนบ้านม่วงสว่างสามัคคี 13 โรงเรียนบ้านหมากแข้ง 97 คน โรงเรียนบ้านดอนอุดม (เนยอุปถัมภ์) 4 คน และโรงเรียนบ้านหนองบัว 14 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 ปีการศึกษา 2564 โดยการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559: 38) แล้วกำหนดสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษาแต่ละโรงเรียนโดยการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 147 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยแต่ละข้อเป็นการให้

ความสำคัญในแต่ละเรื่องที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวความคิดของ Likert (1989: 213 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559: 28-29)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยแต่ละข้อเป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง ที่มีคำตอบให้เลือก แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวความคิดของ Likert (1989: 213 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559: 28-29)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขั้นตอนสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา เพื่อสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างข้อคำถามในแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย จากนั้นนำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องเพื่อปรับแก้และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาต่อไป
3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (The Index of Item-Objective Congruence: IOC) รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ภาษาในแบบสอบถาม ซึ่งข้อคำถามมีค่า IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 โดยผู้วิจัยแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนแห่งหนึ่ง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสมประสิทธิอัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990: 204) โดยแบบสอบถามต้องมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.70 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2565
3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากร กรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาจะดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 ทั้งนี้ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์ Best (1977: 47 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559: 28-29)
3. ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 ทั้งนี้ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์ Best (1977: 47 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559: 28-29)
4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) (ในตะวัน กำหอม, 2559: 116)

ผลการวิจัย

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวม

	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21	$\bar{x}$	SD	ระดับทักษะ 21 th	อันดับที่
1	ทักษะด้านการบริหารและการปรับตัว	4.15	0.77	มาก	1
2	ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ	4.04	0.52	มาก	2
3	ทักษะด้านความรู้และความรับผิดชอบ	4.00	0.60	มาก	3
	ผลเฉลี่ยรวม	4.06	0.57	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.06,

SD=0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ทักษะด้านการบริหารและการปรับตัว ($\bar{x}=4.15$, SD=0.77) รองลงมา คือ ทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ ($\bar{x}=4.04$, SD=0.52) และ อันดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านความรู้และความรับผิดชอบ ($\bar{x}=4.00$, SD=0.60) ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์ เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์ เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวม

ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ประสิทธิภาพ	อันดับ ที่
1. ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	4.00	0.57	มาก	2
2. ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.00	0.72	มาก	3
3. ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษา	3.99	0.95	มาก	4
4. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.01	0.81	มาก	1
ผลเฉลี่ยรวม	4.00	0.75	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.00$, SD=0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{x}=4.01$, SD=0.81) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ($\bar{x}=4.00$, SD=0.57) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{x}=4.00$, SD=0.72) และอันดับสุดท้ายคือด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{x}=3.99$, SD=0.95) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์ เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1

ตารางที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์ เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 ภาพรวม

ทักษะในการบริหารศตวรรษที่ 21	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของเพียร์สัน				Y _{Total}
	ประสิทธิผลในการบริหาร				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	
X ₁	0.54**	0.43**	0.50**	0.51**	0.53**
	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)
X ₂	0.55**	0.50**	0.44**	0.53**	0.53**
	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)
X ₃	0.51**	0.43**	0.52**	0.50**	0.55**
	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)
X _{Total}	0.55**	0.55**	0.55**	0.54**	0.55**
	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)	(0.000)

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ($r=0.55$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารเรียงตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อันดับที่ 1 คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ($r=0.55$) เท่ากับด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($r=0.55$) เท่ากับด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษา ($r=0.55$) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($r=0.54$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาของมีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับบุคลากรในสถานศึกษาได้ และมีความ

เข้าใจ การวางแผน ด้านการสื่อสารและความร่วมมือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด นาคขวัญ (2564: 109-110) เรื่องทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นทักษะด้านการใช้ดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ ทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางเทคนิค ทักษะด้านความรู้ ความคิด ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะทางความคิดรวบยอด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการศึกษาและการสอน ทักษะด้านการใช้ดิจิทัล

2. ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษา การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน หรือพฤติกรรมของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล ศรียาเทพ (2560: 87) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพระดับประสิทธิผลของโรงเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ใน ระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความสัมพันธ์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนนครหมากแข้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับบุคลากรในสถานศึกษาได้ มีความเข้าใจ การวางแผน ด้านการสื่อสารและความร่วมมือ และสถานศึกษา การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน หรือพฤติกรรมของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา ไมยวงศ์ (2564: 86) เรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน จังหวัดนครพนม ผลวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารและประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยรวม สัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยการบริหารทั้ง 8 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการแนะนำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามคำสั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ด้านทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเข้าใจลักษณะของงานและมีการวางแผน ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ
3. ด้านทักษะด้านความรู้และความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม
4. ด้านทักษะด้านการสื่อสารและความร่วมมือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาให้มีทักษะด้านการพูดที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อนำความรู้ที่ได้รับ มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ฐิตา วิหครัตน์. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- นฤมล เจริญพรสกุล. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ในตะวัน กำหอม. (2559). การวิจัยทางการศึกษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- สมคิด นาคขวัญ. (2564). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 1. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564. อุดรธานี. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1.

อรอุมา ไมยวงศ์. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of psychological testing**. 5th ed. New York: Harper
Collins Publishers.